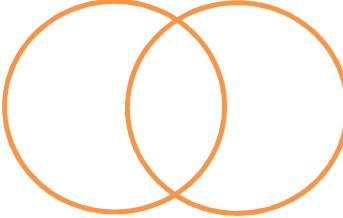

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Zrinka Racić
Zvanje	Profesor povijesti i sociologije
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ „Ivana Brlić Mažuranić“ Strizivojna
Adresa elektroničke pošte	zrinka.racic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Izborna tema: Grci i Rimljani umjetnici pripovijedanja – mitovi i legende, kazalište i igre Nastavna jedinica: Olimpijske igre u staroj Grčkoj
Predmet (ili međupredmetna tema)	
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	-
Razred	5. razred (jedan nastavni sat)
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	POV OŠ 5.E.1. Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetnosti, predmete svakodnevne uporabe te pojavu pismenosti u prapovijesti i starome vijeku Domena: E. Filozofsko – religijsko – kulturno područje Ishod teme: Učenik objašnjava mitove i legende te razvoj kazališta i igara u staroj Grčkoj i Rimu. Ishod aktivnosti: Učenik: - opisuje pojavu Olimpijskih igra u staroj Grčkoj - izdvaja pozitivne i negativne posljedice Olimpijskih igara

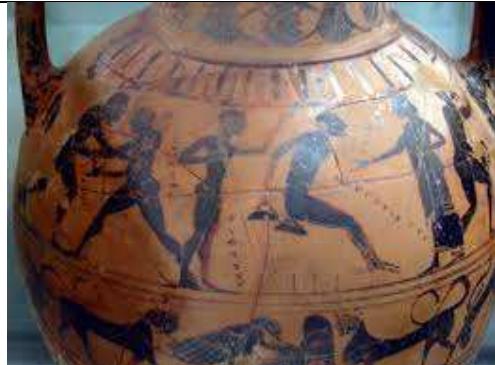
	<p>- uspoređuje pozitivne i negativne posljedice Olimpijskih igara</p>
Tijek nastavnog sata	<p>Uvod – 5 minuta</p> <p>Obrada – 30 minuta</p> <p>Evaluacija – 10 minuta</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Uvod – 5 minuta</p> <p>U uvodnom dijelu sata učitelj učenicima pokazuje fotografiju na kojoj se nalazi pet olimpijskih krugova te im postavlja nekoliko pitanja vezanih uz fotografiju.</p> <p>Znate li što je prikazano na fotografiji? Uz što vežemo prikaz na fotografiji? Kakva su to natjecanja? Znate li slogan današnjih Olimpijskih igara? Kako glasi? Znate li gdje su se održavala prva natjecanja? Učitelj može postaviti i slična pitanja kako bi učenike potaknuo na razgovor i uveo u temu Olimpijske igre stare Grčke.</p> <p>Obrada 30 minuta</p> <p>Nakon uvodnog razgovora učitelj učenike dijeli u parove. Učitelj će učenicima podijeliti nastavni listić koji će raditi u paru. Na listiću se nalazi povjesni tekst i nekoliko fotografija. Učitelj će izraditi dvije vrste nastavnih listića s različitim tekstovima i različitim slikovnim materijalom. Nekoliko će parova imati jedan tekst, a nekoliko parova drugi tekst. Zadatak učenika je da pročitaju tekst i odgovorom na pitanja naprave kratak sažetak (moguće je izraditi i umnu mapu) o onome što su naučili. Nakon 15-20 minuta rada na tekstu učenici će predstaviti što su saznali. Na ploči će jedan učenik nacrtati Vennov dijagram (zajednički pojmovi, prednosti i mane Olimpijskih igara u staroj Grčkoj) te upisati pojmove u određeni prostor. Svaki od parova će navesti jednu natuknicu koja se odnosi na Olimpijske igre.</p>

	<p>Učenici koji predstavljaju također će ostalim učenicima pokazati svoj slikovni materijal te će objasniti što misle da je prikazano na fotografijama. Učitelj će po potrebi pojasniti što se nalazi na fotografiji. Prije nego učitelj pomogne u pojašnjavanju učenici će samostalno pokušati nadopuniti kolegu.</p> <p>Učenici će Vennov dijagram nacrtati i ispuniti i u bilježnicu. Zadatak je na kraju sata potaknuti raspravu o važnosti Olimpijskih igra u Grčkoj, razlogu njezinih održavanja, pozitivnim i negativnim posljedicama Olimpijskih igara. Učenici će također usporediti tekstove koje su čitali. Na koji način su Olimpijske igre opisane u jednom tekstu, a kako u drugom tekstu?</p> <p>Nastojati sve učenike uključiti u aktivnu raspravu i iznošenju svojih odgovora i mišljenja.</p> <p>Nadareni učenici mogu proširi svoje znanje pretraživanjem podataka na Internetu. Zadatak će im biti da u Vennov dijagram upisuju koje su sve discipline postojale na Olimpijskim igrama u staroj Grčkoj, zatim nekoliko disciplina koje se održavaju samo na današnjim modernim Olimpijskim igrama te na kraju u sredinu dijagrama zaključe i navedu discipline koje su se održavale i u staroj Grčkoj i danas. Svoj rad i zaključak prezentiraju ostatku razreda.</p> <p>Završni dio sata 10 minuta</p> <p>Učenici dobivaju Izlaznu karticu s nekoliko fotografija i nekoliko pitanja. Učenici će na Izlaznoj kartici izdvojiti pozitivne i negativne posljedice Olimpijskih igara. Učitelj će učenicima usmeno dati povratnu informaciju.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<p>Uvodni dio sata</p> <p>Koristi se slikovni materijal:</p> <p>Obrada:</p> <p><u>Tekst na prvom nastavnom listiću:</u></p> <p><i>Izvorno su se Igre održavale u grčkoj Olimpiji od 776.pr. Kr. do 394. godine, kad ih je zabranio kršćanski car Teodozije. Prvi su pobjednici bili nagrađivani</i></p>

	<p>vijencem od maslinovih grančica, ali su sportaši ubrzo počeli profesionalno vježbati jer su se natjecali za novac, što je dovelo do slučajeva potkupljivanja. Među disciplinama bili su petoboj (trčanje, bacanje koplja i diska, hrvanje i skok u dalj) te utrka kola.</p> <p>Olimpija je starogrčko religijsko središte i poprište prvih Olimpijskih igara, smješteno na zapadnom dijelu Peloponeza. Olimpija je od oko 1000. pr.Kr. bila svetište boga Zeusa, kojeg su Grci smatrali vrhovnim bogom, ocem i vladarom čitavog čovječanstva.</p> <p>Prema jednoj priči, najbolji je vozač kola izazvao niz ljudi koji su željeli njegovu lijepu kćer i utrkivao se s njima dok ne bi poginuli – sve dok mu jedan udvarач nije namjerno pokvario kola i uzrokovao njegovu smrt te tako osvojio djevojku.</p> <p>Podrijetlo Olimpijskih igara izgubljeno je u mitologiji. Moguće je da su se održavale kao pobjedničke proslave, a uvjek su se povezivale s vjerskim događajima. Sudionici, svi muškarci, natjecali su se većinom goli. Morali su prisegnuti da su građani poslušni zakonu i čistog helenskog podrijetla, a upriličili bi i mimohod po stadionu kako bi gledatelji mogli zabraniti nastup strancima i kršiteljima zakona. Najstariji poznati olimpijski junak bio je Cereb iz Elide, kuhar koji je 776. pr.Kr. pobijedio u sprintu.</p> <p><i>Povijest svijeta, Velika enciklopedija, Zagreb, MKT Print, 2006., str. 442. i 443.</i></p> <p>Pitanja za pomoć učenicima pri izradi umne mape ili izradi bilješki.</p> <p><i>Gdje su održane prve Olimpijske igre? Do kada su se održavale? Koja je bila nagrada za pobjednika? Do koje negativne pojave dolazi? Koji je razlog održavanja Olimpijskih igara? Tko je sudjelovao? Koji je bio uvjet sudjelovanja?</i></p> <p><i>Obrazloži što misliš da su pozitivne posljedice Olimpijskih igara? Što misliš da su negativne posljedice? Obrazloži svoje odgovore.</i></p> <p>Nakon toga promotri slikovni materijal te pokušaj prepoznati koji su sportovi prikazani.</p> <p>Slikovni materijal koji ima prva skupina:</p>
--	--

Tekst na drugom nastavnom listiću:

Grčke igre nisu imale samo sportsko nego i vjersko i vojničko značenje. Biti dobar atlet značilo je biti i dobar vojnik. Igre su podržavale i svijest o jedinstvu Grka.

Olimpija leži na Elidi, u lijepoj dolini kojom se vijuga rijeka Alfej. Ona nije grad nego samo sveto mjesto Zeusovo ...

Kad bi se vrijeme svetkovine primaklo, slali bi Elejani ugledne ljude, glasnike „mironosnoga Zeusa“, k svim Grcima da proglaše mir božji, kad treba da oružje miruje, a svatko može sigurno putovati u Olimpiju, i da pozovu na slavu države, osim onih koje su se teško ogriješile. Tko bi mir božji narušio, njega bi Elejani globom kaznili i na neko mu vrijeme zabranili dolazak u Olimpiju.

Dan je za danom odmicao, a sve je življe bivalo na Olimpiji. Cestama kretale cijele karavane, morem jedrile ovjenčane lađe iz Italije, Sicilije, Azije, Afrike – odasvud je Grka bilo.

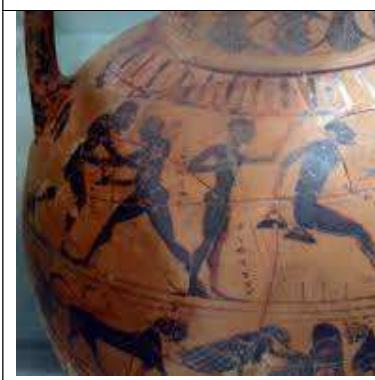
Eto prvog dana slave! Puši se žrtva na velikom žrtveniku i na svim ostalim. Stari znanici se pozdravljuju, radoznali ljudi pitaju za takmace; ... Suci i takmaci kunu se u vijećnici pred žrtvenikom i kipom Zeusa: jedni da će pravedno suditi; drugi da će se pošteno vladati; da neće hotimice ozlijediti protivnika i da su se 10 mjeseci vježbali. Takmičiti su smjeli samo slobodni a neporočni Grci. Poslije je to i Rimljanim bilo dopušteno. Igre su gledali muškarci i djevojke, dok je udatim ženama to bilo zabranjeno. Djevojaka je dolazio malo, a i to su obično bile Doranke ...

... Pobjednici bi stupili u hram pred suce. Sudac bi pobjedniku omotao čelo vunicom i metnuo na glavu maslinov vijenac. Pobjednici ovjenčani prinijeli bi

	<p><i>Zeusu Olimpijskom žrtvu. ... No ni svijet ne bi zlo prošao. Imućniji pobjednici, poslanstva, bogati građani priredili bi velike gozbe.</i></p> <p><i>... Pobjedniku je dizao grad kipove u gimnazijama, na trgu i na ulazu u hram, hranio ga često do smrti u pritaneju; davao mu kod svečanosti odlično mjesto. Atena je po odredbi Solonovoj darivala pobjedniku 500 drahmi.</i></p> <p><i>Pritanej – zgrada u kojoj su ručali pritani (vijećnici)</i></p> <p><i>Drahma – 4,27 grama srebra</i></p> <p><i>Povjesna čitanka, Marija Vrbelić i Mirko Žeželj, Školska knjiga, Zagreb 1971. ; str.48-49</i></p> <p>Pitanja za pomoć učenicima pri izradi umne mape ili izradi bilješki.</p> <p><i>Kakvo je bilo značenje Olimpijskih igara? Zašto su značajne? Kakve su bile kazne za kršenje mira? Kome se prinose žrtve? Kako se ponašaju suci, a kako natjecatelji? Tko se mogao natjecati? Tko nije? Kome je dozvoljeno biti u publici? Što je dobivao pobjednik? Imaju li ostali građani koristi od Olimpijskih igara?</i></p> <p>Nakon toga promotri slikovni materijal te pokušaj prepoznati koji su sportovi prikazani.</p> <p>Slikovni materijal koji se nalazi na nastavnom listiću:</p>
--	--

		
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje za učenje</p> <p>Izlazna kartica s zadacima:</p> <p>1. prepoznaj i napiši koji su olimpijski sportovi prikazani na slikovnom materijalu:</p> 	
		

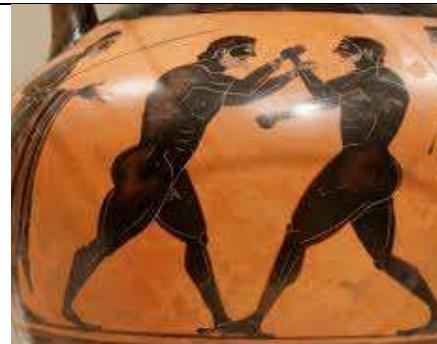

2. navedi nekoliko pozitivnih i nekoliko negativnih posljedice Olimpijskih igara

Pozitivne posljedice	Negativne posljedice

Učenici koji rade po redovnom programu uz prilagodbu sadržaja imaju izlaznu karticu:

1. prepoznaj i napiši koji su olimpijski sportovi prikazani na slikovnom materijalu:

2. navedi dvije pozitivne i dvije negativne posljedice Olimpijskih igara

Pozitivne posljedice	Negativne posljedice

Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Osobni i socijalni razvoj osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html</p> <p>Gradjanski odgoj i obrazovanje goo A.2.1. Ponaša se u skladu s ljudskim pravima u svakodnevnom životu. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_217.html</p> <p>Učiti kako učiti uku B.2.4. Samovrednovanje/samoprocjena Na poticaj učitelja, ali i samostalno, učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak. uku C.2.3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. uku D.2.2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>IKT</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>ikt A.2.3. Učenik se odgovorno i sigurno koristi programima i uređajima.</p> <p>ikt C.2.3. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno uspoređuje i odabire potrebne informacije među pronađenima.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_150.html</p> <p>Zdravlje</p> <p>B.2.1.B Prepoznaje i procjenjuje vršnjačke odnose.</p> <p>B.2.2.C Uspoređuje i podržava različitosti.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_212.html</p> <p>Hrvatski jezik</p> <p>OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p> <p>Informatika</p> <p>A.5.1 pronalazi i vrednuje informacije</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_03_22_436.html</p> <p>Likovna kultura</p> <p>OŠ LK A.5.1. Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_162.html</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Učenik koji se školuje po redovnom programu uz prilagodbu raditi će uz još dva učenika. Uz njihovu pomoć učenik će odgovoriti na neka pitanja te prepoznati slikovni materijal. Tekst se učeniku smanjuje:</p> <p>Na prvom nastavnom listiću nalaze se pitanja:</p> <p><i>Gdje su održane prve Olimpijske igre? Koja je bila nagrada za pobjednika? Koji je razlog održavanja Olimpijskih igara? Tko je sudjelovao?</i></p> <p><i>Navedi dvije negativne i dvije pozitivne posljedice Olimpijskih igara:</i></p>

	<p>Tekst na nastavnom listiću:</p> <p>Izvorno su se Igre održavale u grčkoj Olimpiji od 776.pr. Kr. do 394. godine, kad ih je zabranio kršćanski car Teodozije. Prvi su pobjednici bili nagrađivani vijencem od maslinovih grančica, ali su sportaši ubrzo počeli profesionalno vježbati jer su se natjecali za novac, što je dovelo do slučajeva potkupljivanja. Među disciplinama bili su petoboj (trčanje, bacanje koplja i diska, hrvanje i skok u dalj) te utrka kola.</p> <p>Sudionici, svi muškarci, natjecali su se većinom goli. Morali su prisegnuti da su građani poslušni zakonu i čistog helenskog podrijetla, a upriličili bi i mimohod po stadionu kako bi gledatelji mogli zabraniti nastup strancima i kršiteljima zakona. Najstariji poznati olimpijski junak bio je Cereb iz Elide, kuhan koji je 776. pr.Kr. pobijedio u sprintu.</p> <p><i>Povijest svijeta, Velika enciklopedija, Zagreb, MKT Print, 2006., str. 443.</i></p> <p>U drugom nastavnom listiću nalaze se pitanja:</p> <p><i>Kakvo je bilo značenje Olimpijskih igara? Kakve su bile kazne za kršenje mira? Kome se prinose žrtve? Tko se mogao natjecati? Kome je dozvoljeno biti u publici? Što je dobivao pobjednik?</i></p> <p>Tekst na drugom nastavnom listiću:</p> <p>Grčke igre nisu imale samo sportsko nego i vjersko i vojničko značenje. Biti dobar atlet značilo je biti i dobar vojnik. Igre su podržavale i svijest o jedinstvu Grka.</p> <p>Kad bi se vrijeme svetkovine primaklo, slali bi Elejani ugledne ljude, glasnike „mironosnoga Zeusa“, k svim Grcima da proglose mir božji, kad treba da oružje miruje, a svatko može sigurno putovati u Olimpiju, i da pozovu na slavu države, osim onih koje su se teško ogriješile. Tko bi mir božji narušio, njega bi Elejani globom kaznili i na neko mu vrijeme zabranili dolazak u Olimpiju.</p> <p>Takmičiti su smjeli samo slobodni a neporočni Grci. Poslije je to i Rimljanim bilo dopušteno. Igre su gledali muškarci i djevojke, dok je udatim ženama to bilo zabranjeno. Djevojaka je dolazio malo, a i to su obično bile Doranke ...</p> <p>... Pobjednici bi stupili u hram pred suce. Sudac bi pobjedniku omotao čelo vunicom i metnuo na glavu maslinov vjenac. Pobjednici ovjenčani prinijeli bi Zeusu Olimpijskom žrtvu. ...</p> <p><i>Povijesna čitanka, Marija Vrbelić i Mirko Žeželj, Školska knjiga, Zagreb 1971.; str.48-49</i></p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Nadareni učenici mogu proširi svoje znanje pretraživanjem podataka na Internetu. Zadatak će im biti da u Vennov dijagram upisuju koje su sve discipline postojale na Olimpijskim igrama u staroj Grčkoj, zatim nekoliko disciplina koje se održavaju samo na današnjim modernim Olimpijskim igrama te na kraju u sredinu dijagrama zaključe i navedu discipline koje su se održavale i u staroj Grčkoj i danas. Svoj rad i zaključak prezentiraju ostatku

	<p>razreda.</p> <p>Primjer:</p> <p>Utrke zapregama Pjesništvo Borbe u oklopu</p> <p>Skok u dalj Bacanje diska Bacanje koplja Hrvanje Trčanje</p> <p>Nogomet Košarka Rukomet Tenis Vaterpolo Skijanje Plivanje</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedejske i interaktivne sadržaje	
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Povijest svijeta, Velika enciklopedija, Zagreb, MKT Print, 2006., str. 442., 443.</p> <p>Povijesna čitanka, Marija Vrbelić i Mirko Žeželj, Školska knjiga, Zagreb 1971.; str.48-49</p> <p>Fotografije (uključeno pretraživanje koje omogućava korištenje i dijeljenje sadržaja)</p> <p>https://commons.wikimedia.org/wiki/File:07Athletengrab.jpg (10.7.2019.)</p> <p>https://simple.m.wikipedia.org/wiki/File:Pankration_Met_06.1021.49.jpg (10.7.2019.)</p> <p>https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pamphylia_Aspendos_Stater,_Olympic_Games_scene.jpg (10.7.2019.)</p>

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_competitor_in_the_long_jump,_Black-figured_Tyrrhenian_amphora_showing_athletes_and_a_combat_scene,_Greek,_but_made_for_the_Etruscan_market,_540_BC,_found_near_Rome,_Winning_at_the_ancient_Games,_British_Museum_\(7675656824\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_competitor_in_the_long_jump,_Black-figured_Tyrrhenian_amphora_showing_athletes_and_a_combat_scene,_Greek,_but_made_for_the_Etruscan_market,_540_BC,_found_near_Rome,_Winning_at_the_ancient_Games,_British_Museum_(7675656824).jpg)
(10.7.2019.)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chariot_race_Met_L.1999.10.12.jpg
(10.7.2019.)

https://en.wikipedia.org/wiki/Ancient_Olympic_Games#/media/File:Discobolus_in_National_Roman_Museum_Palazzo_Massimo_alle_Terme.JPG
(10.7.2019.)

Multimedijiški ili interaktivni sadržaji nisu autorsko djelo autora Metodičke preporuke, ali su dostupni pod Creative Commons licencijom Imenovanje Nekomercijalno Dijeli pod istim uvjetima CC BYNC-SA 4.0.